

Metodiskais darbs

Aplikatūras un skaņas nozīme ģitāras mākslā

No pareiza pirkstu novietojuma ir atkarīga ne tikai daudzu izpildījuma tehnisku grūtību atrisināšana, bet arī skaņas uzlabošana, frāzējums, kā arī katra skaņdarba satura izpaušana. Gandrīz visiem instrumentiem ir teorētiski priekšnoteikumi, kas loģiski nosaka, kāpēc, veicot noteiktu intervālu, ir jāizmanto noteikti pirksti. Apliancatura bieži netiek izmantota ģitāras notīs, lai gan uz ģitāras, tāpat kā uz neviena cita instrumenta, ir iespējamās ļoti dažādas skaņas. Šāda izvēles brīvība ir cēlonis kļūdu svārstībām, kas ģitāristam rodas ikreiz, ja viņam nav pareizi novietoti pirksti. Ja mūziķis vēlas piešķirt skanējumam atbilstošu nozīmi un saturu, vispirms ir jāpārdomā rullīšu atrašanās vieta. Protams, rokas nav vienādas pēc izmēra, spēka un veiklības, un līdz ar to kas izpildītājiem, citiem grūti. Tomēr ir kustības sasprindzinājums un pirkstu novietošana, kas rada neērtības jebkura izpildītāja roku darbībām un noved pie nepatīkamam sajūtam.

Pirkstiem ir divu veidu grūtības: Divas no tām, kas atrodas pirkstu dabiskajās robežās, var tikt pārvarētas un vērīga darba rezultātā, citas, radītas mākslīgi, nav pilnībā pārvaramas, neskatoties uz praksi. Nosakot pareizo pirkstu novietojumu un maiņu, jāvadās pēc muzikālajām un mākslinieciskajām prasībām. Tajā pašā laikā jātiecas uz dabisku pirkstu stāvokli un kustību, nolaižot tos uz stīgām bez sasprindzinājuma, jāskrien asās kustībās pāri rokām, jāizvairās no nepamatotas pirkstu atdalīšanas, kuriem ir pastāvīga tendence apvienoties, un nepielikt pūles, spītīgi cenšoties pārvarēt mākslīgi radītās grūtības.

Stīgas vibrācijas radītā skaņa sastāv no pamata toņa un vairākām pavadošām augstie virstoņi, ko sauc par harmoniskām palīgskaņām. Pavadoš galveno strāvu, tie maina kvalitāti un piešķir tai raksturu, kas atšķir dažādus instrumentus. Šo raksturīgo skaņu sauc par tembru. Katrai stīgai var būt dažādi skanējuma tembri atkarībā no ķermeņa rakstura. Kā arī plūksšanas vieta un virziens Pirksti var saspiest ādu ar vai bez naga izmantošanas. Izmantojot vienu vai otru metodi, vienā instrumentā var iegūt dažādas vienas stīgas skaņas. Abas šīs metodes rada dažāda tembra skaņas atkarībā no tā, kur taps tiek veidots vidū vai citā stīgas punktā. Spišanas vietas perpendikulāri vai slīpi, vai uz augšu ietekmē arī skaņas tembru. Izmantojiet nagu, pirksta mīkstumu, daļu, kas ir vērsta pret īkšķi; pirksts ir nedaudz vairāk izstiepts Izmantojot nagu metodi, skaņa

vairāk tiecas paust nevis dziļas jūtas, bet gan īslaicīgas mākslinieka noskaņas. Tādā veidā iegūtā skaņa ir tuvāka tīrai arfas skaņai.

Veidojot raksturu, nags ir neaizstājams. Piemēram, mēs neredzam iespēju flamenko piešķirt visu savu raksturu bez naga līdzdalības, kas piešķir basam spēku, arpedžo vieglumu un caururbjošu asumu.

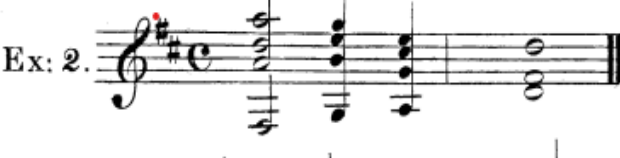
Pirksta gala mīkstums, gluži pretēji, pateicoties tā elastībai, spēj radīt vienmērīgāku katras stīgas tembru. Viss, ko skaņa zaudē spožumā, stiprumā un kontrastos, tiek kompensēts tās maigumā, plašumā un vienotībā. Ar šo skaņas veidošanas metodi tembrs ir drīzāk vienots. skaņa mazāk kalpo virspusējai noskaņojuma iespiešanai un izteiktākām EMOCIONĀLĀM sajūtām, kuru pamatā ir iekšējā koncentrācija. Šādā veidā iegūtā skaņa parasti tuvojas arfas vai taustiņinstrumentu skanējumam ar mīkstiēm āmuriem. Sors Tarrega, meklēja skaņu, tiecoties pēc visdziļākā darba satura pārnese un vienlaikus instrumenta skanējuma cildināšanas. Tā kā viss pakļauts nagiem arī barre paņēmiens tiek atvītiots priekš kreisās rokas pirkstiem. Tāpat vieglāk panākt skaņu tīrību un precizitāti, veiklību abu roku lietošanā.

Pirksta mīkstums, mīkstāks un platāks ķermenis nekā nags, prasa lielākas pūles, aizsargājot auklu, un tas atbilst rokas spriedzes palielināšanai. Līdz ar to barre, legato, pirkstu stiepšana un dažī ar lielām grūtībām tiks izpildītas virtuozas pasāžas.

Lai sasniegtu mērķi, ģitāristam ir jāpieņem tāda skaņas radīšanas metode, kas vislabāk atbilst viņa uzskatiem, mērķiem un iespējām. Viņam par to bija jādomā iepriekš, lai izvairītos no kaitinošas nepieciešamības pēc labojumiem nākotnē. Iesācējam jāpavada zināms laiks, lai izpētītu atšķirības, kas raksturo katru no diviem spēles veidiem. Praktizējot un klausoties drauga spēli, VIŅŠ varēs noteikt, kādas īpašības piemīt abām metodēm. Ja vēlaties uz laiku paņemt kādu no tiem, tad labāk pieturieties pie beznaga metodes, kurā jūtat lielāku stīgu pretestību. Skaņas kvalitāte ir ļoti svarīgs mākslas elements. Skaņas veidošanas metode daļēji ir atkarīga no radošuma un to jāņem vērā nodarbojoties ar ģitāru vai mācoties sēdēt ar ģitārās palikni.

Lai sasniegtu labus rezultātus, piedāvāju dažus vingrinājumus ar kuriem var nodarboties un attīstīt skaņas izjūtu un aplikatūras precizitāti:

Ex: 1. 

Ex: 2. 

Ex: 3. 

Ex: 4. 

Ex: 5. 

Ex: 6. 

Ex: 7. 

Ex: 8. 

Ex: 9. 

Ex: 10. 